

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-422

14.5.2024

Fremtind Forsikring AS

Motorvogn

Skade på gir og clutch – plutselig?

Sikrede meldte 16.8.23 om skade på gir og clutch, under sin maskinskadedekning. Han oppga på spørsmål fra foretaket at giret hadde fusket 31.7.23, mens han var på ferie. Foretaket avslo kravet fordi dekningen kun gjaldt til hovedforfall etter at bilen var blitt ti år. Bilen ble ti år 2.7.23, og hovedforfall var 15.7. Sikrede var uenig og viste bl.a. til en uttalelse fra et verksted som støttet opp om at feilen oppstod før symptomene dukket opp. Han viste også til at skadene oppsto plutselig sett hen til bl.a. bilens driftstid i perioden skadene oppsto. Foretaket fastholdt avslaget etter at deres takstmann hadde hatt kontakt med verkstedet. Foretaket viste til at det hadde vært en lengre periode med oljelekkasje, at denne lekkasjen ikke utgjorde en skade og at den uansett ikke hadde oppstått plutselig. Videre at selve girkassehavariet oppsto 31.7, dvs. utenfor dekningsperioden, og at det samme gjaldt skaden på clutchen som hadde oppstått etter det. Nemnda kom til at skadene ikke var dekningsmessige, da sikrede ikke hadde sannsynliggjort at skaden på girkassen og clutchen oppsto plutselig.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bil under sikredes maskinskadedekning.

Sikredes forsikringsavtale for perioden 15.7.23–15.7.24 omfatter toppkaskoforsikring med maskinskadedekning, som ifølge pkt. 2.1.1 om "maskinskade" gjelder "til første hovedforfall etter at kjøretøyet har blitt 10 år eller til 250 000 km. Det første som inntreffer." Vilåret sier videre at:

Maskinskade dekker tilfeldig og plutselig skade på:

- Motor og girkasse, og elektronisk styreenhet til disse.
- Drivverk
-

Pkt. 2.1.1 har unntak for skader som:

- Skyldes slitasje og skader som utvikles gradvis, forhøyet oljeforbruk, varmgang, irr og fukt.

Sikredes forsikringsavtale gjeldende fra 15.7.22 til 15.7.23 omfattet også toppkaskoforsikring, men fastslo i pkt. 2.1.1 at "Maskinskade gjelder til første hovedforfall på forsikringen etter at kjøretøyet har blitt 8 år", at det bl.a. var krav til "plutselig" skade, og at det ikke var dekning for maskinskade "som skyldes gradvis slitasje, korrosjon eller annen tæring".

Sikrede meldte 16.8.23 skade på bilen, en Ford S-max, reg.år 2013, til foretaket, som avviste ansvar. Foretaket har fremlagt notat datert 16.8.23 fra foretakets samtale med sikrede:

FT på chat - lurer på maskinskade på ..reg.nr.. Girkasse fusket i ferien et sted mellom 20. juli til 27.juli. Jeg ber han sjekke datoene for å være sikker, og da sier han 31.07. Bilen er førstegangs reg 02.07.13 og hadde forfall 15.07.23. Den er utgått. Informerer kunde om avslag på chat. Informert om at vi må forholde oss til vilkår og det er ingen unntak.

Sikrede påklaget avslaget 17.8.23 og opplyste bl.a. at:

Jeg vil først og fremst beskrive situasjonen som har oppstått. Mellom perioden 19.07 og 31.07 har det oppstått en feil med girkassen på min bil, som resulterte i omfattende skade. Jeg anerkjenner at det kan være utfordrende å fastslå eksakt tidspunkt for feilens opprinnelse, og det kan ikke utelukkes at underliggende problemer kan ha manifestert seg tidligere, før det utviklet seg til et alvorlig feil i girkassen. Jeg er derfor i en situasjon hvor det er umulig for meg å kunne dokumentere eller påvise den nøyaktige begynnelsen av problemet.

[.....] Jeg finner det nødvendig å fremheve at skaden inntraff kun kort tid (innenfor samme mnd.) etter utløpet av min ekstrasikring for maskinhavari. Med respekt for den overveiende korte tidsrammen som separerer skaden og forsikringens utløp, appellerer jeg til deres vurdering av situasjonens unikhet. Jeg opplever at en avvisning basert på denne minimale tidsforskjellen fremstår som urimelig og kanskje i strid med prinsippene om rettferdig behandling, da feilens opprinnelsestid ikke kan stadfestes med 100% sikkerhet. [....]

Foretaket fastholdt 21.8.23 avslaget med bl.a. følgende begrunnelse:

[.....] Du har tidligere fått et muntlig avslag av oss for en meldt skade i girkassa (eksakt årsak ukjent da det ikke foreligger takst), som skal ha inntruffet 31.07. Avslaget ble da begrunnet fra vår side om at bilen på skadetidspunktet var over 10 år.

Din bil ble 10 år den 02.07.23 jf. Motorvognregisteret hos Statens Vegvesen. I forsikringsvilkårene er dekningen utvidet til å gjelde til bilen har blitt 10 år og ytterligere frem til første hovedforfall. For din del som inntraff første hovedforfall 15.07. Dermed har skaden inntruffet etter at også siste anslag har inntrådt. Slik sett er det selvsagt uheldig i ditt tilfelle, hvor skaden antas å ha oppstått kun 15 dager etter hovedforfall.

[....]

I din klage spekulerer du i om skaden faktisk kan ha inntruffet på et tidligere tidspunkt. Det foreligger ingen dokumentasjon for noe slikt. Og som nevnt over, er det forsikringstaker som har bevisbyrde og må sannsynliggjøre en dekning innenfor vilkårenes bestemmelser. Hvis du mot formodning fremlegger en kyndig bilteknisk vurdering om skadeårsak og at den må ha inntruffet før hovedforfall på din dekning, må vi selvsagt vurdere skaden på nytt.

Sikrede ga foretaket samme dag følgende tilbakemelding:

Det er tidligere informert om at da vi først oppdaget utfordringer på bilen var på ferien i Danmark. Dette var mellom 19.07 til 31.07, men at det var etter vi kjørte hjem at feilen virkelig var fremtredende (at den ikke ville gi opp). Dette betyr at det var oppdaget mellom 5 til 15 før. Videre ligger bekreftelse fra verksted om at det er trolig at feilen oppstod tidligere enn da symptomene dukket opp.

Denne informasjonen underbygger sannsynligheten for at feilen faktisk oppstod før forsikringen utløp.

Vedlagt sikredes svar fulgte et "TILBUD" av 21.8.23 fra et verksted (heretter kalt verksted A) på totalt kr 68 957 inkl. mva., og det var i tilbudet bl.a. notert følgende:

Ford S max 2,01 dsl m/ Powershift DCT450--Automatgir. Ankommet på bergning setter varsel på automatgir. Utført diagnose avlest feillager se utskrift. Ligger feil på P 0766 -00 SSD solenoid stuck off.

Avdekket lekkasje i kopling utv. Filtersats til kjøresløyfe. Sjekk av oljestand .Tappet ned og målt opp. For lavt oljenivå. ca 1-1,5 Ltr Dette kan forårsake feilmelding.

Har trolig gått en stund med dette da det ikke er noen stor lekkasje og manglet over 1 ltr olje.

Skift av atf olje fylt opp til rett oljestand. Kjørt inn ny gr. stilling . Feillager ok.

Prøvekjørt bil. Til tider kopler ikke clutchunit inn / Ut slik den skal kveler motor. Her er det mekanisk skade innv ./ Clutch- feil.

Dette kan være forårsaket av lav oljestand . Det er ikke ukjent med feil på denne som da lager/ Produserer spon/ Plastpartiker som går inn i kassen .

Automatgiret må skiftes / Event overhales

Ut - Inn mont av automatgir / Byttekasse. Div Fr arbeid.

Ovh / Oppgr automatgir Ford 2, ol DSL DCT 450-Reb

Skift av rør / Slinger utv filtersats /Kjølesløyfe. Rfens varmeveksler NB! Nye oljerør skl skiftes om på plass da de er endret fra forhandler. (Ford)

Montert sammen Fyllt opp med atf olje iht drifttemperatur. Div Fr arb

Prøvekjørt klargjøring Gr. Stilling av automatgiret.

Foretaket opprettholdt 25.8.23 avslaget etter dialog med intern skadeinspektør:

Hvilke begrensninger er det i forsikringen?

Tilfeldig og plutselig mekanisk skade på motor, girkasse, drivverk og som påvirker bilens funksjon

Maskinskade gjelder til første hovedforfall på forsikringen etter at kjøretøyet har blitt 10 år eller til bilen har kjørt 250 000 km, det som inntreffer først.

Begrunnelse for avslaget

Vi opprettholder vårt avslag om dekning av skaden i henhold til våre vilkår.

Det må sannsynliggjøres at skaden er dekningsmessig og at den har skjedd før utgangen av dekningen.

Sikrede anmodet foretaket 25.8.23 om å oversende dokumentasjonen som lå til grunn for avslaget. Sikrede ba videre foretaket opplyse om det hadde vært i kontakt med verksted A, og om hva det krevde av dokumentasjon. Foretaket svarte 28.8.23:

Vår takstmann har vært i kontakt med verkstedet og gitt følgende tilbakemelding;

Snakket med verksted som sier at det har vært en oljelekkasje på et oljerør

For å få skaden vurdert på ny må det sannsynliggjøres at skadehendelsen har inntruffet før forsikringens hovedforfall 15.07.2023, i form av et skriftlig dokument fra et verksted

Foretaket har forklart at det på anmodning fra sikrede 30.8.23 opplyste at det ikke hadde takstrappen for skaden, og at sikrede måtte henvende seg til verkstedet for å få den tilsendt.

Sikrede sendte foretaket ny klage 23.10.23 vedlagt bl.a. faktura fra verksted A av 8.9.23 for reparasjon på kr 71 521 inkl. mva., uttalelse av 18.10.23 fra verksted A, og en oversikt for hvor mye bilen var kjørt i perioden 11.7.23–14.8.23. Sikrede hevdet dokumentasjonen sannsynliggjorde at skaden på girkassen, sannsynligvis som følge av lekkasje fra utvendig filtersats på girkassen, hadde oppstått før hovedforfallet 15.7.23. Sikrede anførte videre at foretakets avslag og senere informasjon om at verkstedet hadde sagt at det hadde vært "en oljelekkasje på et oljerør" ikke ga noen indikasjon på at skaden eller skadetidspunkt falt utenfor forsikringen. Verksted A hadde bekreftet at det hadde forekommet en mekanisk skade. Foretaket hadde avvist dekning uten nærmere undersøkelser, slik at han hadde blitt fratatt muligheten til å få dekket leiebil frem til bilen ble ferdigstilt på verksted 8.9.23. Sikrede skrev videre:

Hvor fort prosessen fra initial skade på clutch til mengden partikler/spoon er av høy nok konsentrasjon til å gi driftsstans varierer fra skadetilfelle til skadetilfelle og hvor stor den mekaniske skaden og dermed mengde spoon som utvikles pr. kjørte kilometer. Det vises dog til skaden på filtersatsen har forekommet for en stund siden (ifølge verksted på telefon, har det sannsynligvis skjedd flere mnd. før driftsstans, uten at det er kan nøyaktig tidsbestemmes) og at bilen har kjørt minimum 860 km etter at de første symptomene på skaden ble oppdaget (treghet i giring). Dette sannsynliggjør at clutchen har fått en mindre mekanisk skade, som har gitt følgeskader (partikler og spoon som har gitt full driftsstans).

Etter hva vi kan se som årsak må dette ha vært et problem som har gått over tid . Og ikke kommet frem før automatgiret har oppført seg merkelig og satt feil pga oljestand og følgeskade av dette .

[....]

Oppsummering

- Girkassens filtersats har fått skade som medfører lekkasje av girkasseolje. Denne skaden er liten og høyst sannsynlig oppstått for en god stund siden.
- Clutchen har lidd skade, og denne skaden har resultert i spredning av partikler.

- Noen partikler har blitt oppfanget av girkassens magneter og filtre, mens andre har påvirket / tettet de mekaniske komponentene i girkassen (solenoid ventilene), samt mangel på olje gir feilmelding og setter bilen i nødmodus.
- Ifølge tilgjengelig informasjon, skjer tettingen av solenoidene som en konsekvens av partikler i girkassen og det forekommer som oftest ved en kjørelengde på mer enn 1500 miles (ca. 2400 km), hvis man ikke samtidig renses de mekaniske delene for partikler ved reparasjon av clutch. Dette gir sannsynlighetsovervekt for at skaden som har oppstått på clutchen har forekommet langt inne i dekningsperioden.
- Med fokus på skadeårsak og tidsaspektet, har kjøretøyet kjørt minimum 860 km etter at de første symptomene på skaden ble oppdaget (treghet i giring), noe gir sannsynlighetsovervekt for at utvikling av følgeskadene (fra skaden på clutchen har oppstått til solenoidene har tettet seg helt og gitt feilmelding/nødmodus) i dette tilfellet har tatt tid, sett opp mot antall kilometer kjørt i perioden 11.07.23 – 30.07.23.
- Det er tilnærmet umulig å si eksakt dato for skade på clutch (Kan sammenlignes med en skjult liten vannlekkasje i vegg), men da første symptomer på tilstoppede ventiler dukker opp få dager etter utløp av forsikringen, gir dette sammen med oppgitt informasjon, en sannsynlighetsovervekt for at skaden på clutchen oppsto før forsikringsdekningen utløp den 15. juli 2023.

I vedlagte uttalelse av 18.10.23 fra verksted A sto det bl.a.:

Ved sjekk av denne og utført diagnose avdekket vi feil på magnetventil i automatgiret . Dette er et problem som ikke er hekt ukjent. Vi avdekket lav oljestand på automatgiret manglet da ca 1-1,5 ltr iht rett oljenengde. Etter oppjustert rett oljestand var feillager borte etter ny diagnose. Det ble da utført prøvekjøring/ grunnstilling innlæring på automatgiret. Da avdekkes følgeskade på clutchunit og kassen må da opp for overhaling rep .

Dette skyldes en liten lekkasje/ svetting i koplinger til kjøler til automatgiret . Etter hva vi kan se må denne lekkasje ha vært over lengre tid da det ikke var noe synlig større lekkasje og da det manglet en slik mengde olje så den da begynner med funksjonsfeil på magnetventiler må dette ha vedvart over tid . Det er kun tegn til svetting i kopling plastrør da bil er under drift og i gang.

Etter nødvendig rep av automatgiret ble kjølerør med koplinger kpl skiftet fra Ford . Det var fremdeles ikke tett og i orden . Kjøler der rør er festet tio byttet deretter prøvekjørt og funnet i orden.

Det ble da avdekket urund stuss innfesting på kjøler til kjølerør/ kopling . Disse er ikke mulig og etter trekke/ stramme da det er klikk/ lås system . I følge Ford er det gjort endringer på rør i etterkant og de nye monteres motsatt pga brytninger i koplinger da de er formstøpte og skal etter bulletin fra Ford snus om.

Etter hva vi kan se som årsak må dette ha vært et problem som har gått over tid . Og ikke kommet frem før automatgiret har oppført seg merkelig og satt feil pga oljestand og følgeskade av dette.

Foretaket sendte sikrede nytt avslag 16.11.23 med følgende begrunnelse:

Gjelder tidligere meldt skade på girkasse. Takst hos oss har undersøkt dine senere henvendelser og fått svar fra verkstedet (se under). Slik dette fremstår har slitasjen skjedd over en lengre periode.

Av forsikringsvilkårene i din LO-favør Bilforsikring, toppkaskoforsikring punkt 2.1.1, fremgår det at forsikringen omfatter tilfeldig og plutselig mekanisk skade på motor, girkasse, drivverk som påvirker bilens funksjon.

Det må etter dette for det første foreligge en tilfeldig og plutselig skade, denne må for det andre gjelde motor, girkasse eller drivverk og for det tredje må skaden påvirke bilens funksjon. Det som er vesentlig er at dette er tre vilkår som alle må være oppfylt. Bevisbyrden for at vilkårene er oppfylt påhviler deg som forsikringstaker.

Med en plutselig skade menes det at skaden skjer raskt i motsetning til å utvikle seg over tid. I nemndspraksis, fra Finansklagenemnda, er det lagt til grunn at skader som utvikler seg over ca. én dag inntreffer plutselig, men ikke skader som utvikler seg over lengre tid. Erstatningsspørsmålet beror derfor på en objektiv vurdering av hvor lang tid skaden har utviklet seg.

Verkstedet har informert oss dette:

Dette skyldes en liten lekkasje/ svetting i koplinger til kjøler til automatgiret . Etter hva vi kan se må denne lekkasje ha vært over lengre tid da det ikke var noe synlig større lekkasje og da det manglet en slik mengde olje så den da begynner med funksjonsfeil på magnetventiler må dette ha vedvart over tid. Det er kun tegn til svetting i kopling plastrør da bil er under drift og i gang.

Etter nødvendig rep av automatgiret ble kjølerør med koplinger kpl skiftet fra Ford . Det var fremdeles ikke tett og i orden . Kjøler der rør er festet tio byttet deretter prøvekjørt og funnet i orden. Det ble da avdekket urund stuss innfesting på kjøler til kjølerør/ kopling . Disse er ikke mulig og etter trekke/ stramme da det er klikk/ lås system . I følge Ford er det gjort endringer på rør i etterkant og de nye monteres motsatt pga brytninger i koplinger da de er formstøpte og skal etter bulletin fra Ford snus om.

Etter hva vi kan se som årsak må dette ha vært et problem som har gått over tid . Og ikke kommet frem før automatgiret har oppført seg merkelig og satt feil pga oljestand og følgeskade av dette.

Slik skaden/feilen har utviklet seg, har den da etter vår oppfatning, skjedd over lengre tid som følge av en lekkasje. Skaden har dermed ikke inntruffet som følge av en "plutselig" hendelse og vi kan derfor fortsatt ikke gi deg medhold i klagen.

Sikrede spurte foretaket 16.11.23 om det kun var vilkåret "plutselig" skade det mente ikke var oppfylt, slik at øvrige vilkår for dekning var oppfylt. Foretaket svarte:

Det er forholdsvis enkel tekst på det som omhandler maskinskade. Som nevnt må skaden skyldes en tilfeldig og plutselig hendelse (på motor, girkasse og drivverk). Her var det snakk om gir, så isolert sett vil en "tilfeldig og plutselig" skade på girkassa vært dekket av forsikringen (når bilen er under 10 år). I ditt tilfelle skjer ikke skaden av en «plutselig» hendelse, som da betinger at den oppstår i løpet av maks. ett døgn. Det er da uten betydning at du «plutselig» oppdaget skaden. Det er ingen annen vilkårsbestemmelse som omhandler dette.

Etter at saken på ny var gjennomgått av foretakets interne takstmann, ga foretaket sikrede 22.11.23 følgende tilbakemelding:

Vår takstmann har nå gjennomgått din utfyllende redegjørelse av 23.10. om maskinskadene på din bil. I redegjørelsen nevnes en skade på clutch. Dette er ikke blitt vurdert av oss da en mulig clutch-skade ikke har vært meldt til oss fra verkstedet (..verksted A..). [.....] For at vi nå skal kunne vurdere forholdet med clutch, må du be verkstedet melde inn det til oss som et skadetilfelle.

Ellers konkluderes det fortsatt med at feilen på kjøler til automatgiret skyldes en liten lekkasje/svetting av olje over tid og dermed ikke noe som har skjedd «plutselig». Som du vet som har jo også verkstedet konkludert med et slikt skadeforløp.

[...]

Sikrede hevdet 24.11.23 at foretaket ikke hadde lest dokumentasjonen han hadde sendt, at det tilbakeholdt informasjon og endret informasjon om vilkårenes betydning. Foretaket opplyste 28.11.23 at klagen ble videresendt foretakets klageservice, samt at:

Vår takstmann har nå snakket med verkstedet. De (...verksted A...) opplyser der om en lengre periode med oljlekkasje. Dette kan de ikke stadfeste når har startet. Selve girkassehavariet skjedde 31.07. og det var som tidligere meddelt utenfor dekningsperioden for din bil. Det med clutch er en del av girkassehavariet, der clutch er det siste som får skade grunnet spon fra girkassa som har gått inn i clutchhuset.

Foretakets klageservice opprettholdt 20.12.23 avslaget med henvisning til vilkårene for maskinskadedekningen, jf. pkt. 2.1.1, og det forhold at sikrede hadde bevisbyrden for at det var oppstått en skade som var omfattet av forsikringen:

Som det fremgår av vilkårene, dekker maskinskadedekningen "tilfeldig og plutselig skade".

Formuleringen "plutselig" betyr at skaden må inntreffe raskt, i motsetning til skader som utvikler seg over tid. Vilket om "plutselig" skade gjelder uavhengig av årsaken til skaden. Videre gjelder vilkåret selv om skaden ble oppdaget plutselig og ved en tilfeldighet. Det har ingen betydning om skaden var vanskelig å oppdage, se avgjørelse fra Finansklagenemnda med ref. 2019-190.

Klageservice besitter ikke teknisk kompetanse på dette området. Klageservice besitter hovedsakelig juridisk kompetanse, og må derfor forholde seg til og legge til grunn det som foreligger av skriftlige vurderinger i

saken.

Når det gjelder oljelekkasjen, er det ikke påvist noen skade som følge av denne. Oljelekkasjen er derfor ikke dekket siden det er en forutsetning under maskinskade at det må foreligge én skade. Uansett, fremgår det av innsendt dokumentasjon fra verkstedet at "Etter hva vi kan se må denne lekkasjen ha vært over lengre tid da det ikke var noen synlig større lekkasje og da det manglet en slik mengde olje så den da begynner med funksjonsfeil på magnetventiler må dette ha vedvart over tid.". I tillegg har verkstedet uttalt "Etter hva vi kan se som årsak må dette ha vært et problem som har gått over tid.".

Oljelekkasjen har derfor ikke skjedd "plutselig", og vil uansett ikke være dekket under maskinskadedekningen i forsikringsvilkårene.

For øvrig bemerkes det at det i forsikringsvilkårene punkt 2.1.1 høyre kolonne fremgår at forsikringen ikke dekker skader som "skyldes slitasje og skader som utvikles gradvis, (...)", slik at oljelekkasjen uansett er unntatt dekning under maskinskadedekningen.

Du har også klaget på at du ikke får dekket skaden på gir og clutch under maskinskadedekningen.

Som nevnt over, gjelder maskinskadedekningen til første hovedforfall etter at kjøretøyet har blitt 10 år. Ifølge motorvognregisteret hos Statens Vegvesen ble din bil 10 år den 02.07.2023. I forsikringsvilkårene er dekningen utvidet til å gjelde til bilen har blitt 10 år og ytterligere frem til første hovedforfall. For din del inntraff første hovedforfall 15.07.2023.

I et telefonnotat/avslagsnotat i selskapets systemer den 16.08.2023 fremgår det at du har opplyst på chat til selskapet at girkassen fusket i ferien et sted mellom 20. juli til 27.juli. Selskapet ba deg sjekke datoene for å være sikker, og da opplyser du 31.juli. I din e-post til selskapet den 21.08.2023 bekrefter du at dere "oppdaget utfordringer på bilen var på ferien i Danmark. Dette var mellom 19.7 til 31.07, men at det var etter at vi kjørte hjem at feilen virkelig var fremtredende (at den ikke ville gire opp)". Ut fra sakens opplysninger har skaden på girkassen oppstått etter "første hovedforfall etter at kjøretøyet har blitt 10 år". Skaden på girkassen er derfor ikke dekket under maskinskadedekningen.

Selskapets skadeinspektør, ..., var også i kontakt med verkstedsleder ...ved verksted A.... i slutten av november. Slik Klageservice har forstått det, er clutchen det siste som går i stykker da spon i girkassen, etter havariet, går inn i clutchhuset. Ettersom clutchen har blitt ødelagt etter girkassen, har også skaden på clutchen skjedd etter "første hovedforfall etter at kjøretøyet har blitt 10 år". Skaden på clutchen er derfor heller ikke dekket under maskinskadedekningen.

Du har gjentatte ganger anført at skadene har inntruffet på et tidligere tidspunkt. Vi kan ikke se at du har fremlagt noen annen dokumentasjon eller uttalelse fra teknisk sakkyndig som eventuelt skulle tilsi at selskapets vurderinger er feil. Vi må derfor forholde oss til og legge til grunn det som foreligger av vurderinger i saken, og ut ifra disse er det ikke sannsynliggjort en dekningsmessig maskinskade. [...]

Sikrede anmodet foretakets klageservice 21.12.23 om å sende grunnlaget skadeinspektøren hadde for sine uttalelser. På anmodning fra foretaket utarbeidet skadeinspektøren "Skadenotat – Motorskade" av 5.1.24, som ble sendt sikrede 8.1.24:

Oljelekkasje på rør inn til girkassen

Beskriv hvordan skaden har oppstått:

Iflg ..verksted A.. så er det en rørkobling som går inn på girkassen, som har hatt en liten oljelekkasje (denne har nå kommet i en bedre utforming pga lekkasjer).

Her har oljelekkasjen forgått over tid slik at girkassen har gått med for lite olje, slik at det har blitt innv skader på lagere/styrenhet og clutch.

Iflg verkstedet manglet det ca 1, til 1,5 liter olje på girkassen.

Så skadeårsaken er oljelekkasje over tid.

Skadeårsaken på girkassen og clutchen er pga oljelekkasjen over tid, da det blir skader på lagere og det utvikler spon som igjen går i clutch.

[...sitat fra verksted A sin uttalelse 18.10.23 mm...]

Skyldes skaden en plutselig, tilfeldig og ytre påvirkning? Nei

Er den skadde komponenten/delen omfattet av maskinskadevilkårene? ... Nei

Har skaden på komponenten/delen oppstått plutselig og tilfeldig? Nei

Har skaden på komponenten/delen oppstått på en måte om kommer inn under vilkårenes punkt om hva som ikke dekkes? Ja

Beskriv skadens betydning for kjøretøyets fremdrift:

Med for lite olje på kassa vil den ikke gire normalt og man kan få innv skader

Sikrede krever dekning for skaden og anfører at den fremlagte dokumentasjonen om kjøremønster og skadeforløp tilsier at skadene er omfattet av maskinskadedekningen. Dokumentasjonen fra verksted A tilsier at feilen oppstod før de fremtredende symptomene ble oppdaget, og dermed innenfor dekningsperioden. Det er skaden, og ikke skadeårsaken, som må være plutselig, jf. FinKN 2015-143 og FSN 6861, Arntzen Forsikringsrett s. 239–240, LG-2005-67815. Foretaket har selv påpekt at oljelekkasjen er skadeårsaken, jf. skadenotatet av 5.1.24, og at spørsmålet blir om skaden på clutchen skjedde "plutselig". Det er ikke påvist skade på ventilene, kun skadefølge, dvs. at ventilene tetter seg med spon og ikke kan opererer som tiltenkt og igjen gir feilmelding.

Sikrede anfører at skaden i sin helhet, sett opp mot kjørte timer, ikke overstiger en sjøreise, jf. FSN 7113, eller et døgn driftstid på kjøretøyet, samt at lekkasjen kun har vært til stede under drift, jf. uttalelse fra verksted A, som også påpeker at sikrede ikke har hatt mulighet til å oppdage skaden på clutch, da det ikke har vært indikasjon på skade. Formuleringen «plutselig» må tolkes i samsvar med LA-2014-16449963.

Foretakets svar 28.11.23 om at "Det med clutch er en del av girkassehavariet, der clutch er det siste som får skade grunnet spon fra girkassa som har gått inn i clutchhuset", er i strid med vurderingen fra verksted A. Det er clutchen som produserer spon og dermed får problemer først. Det tar tid før dette blir merkbart for fører av bilen. Foretakets klageservice feiltolket dokumentasjonen og uttalelser fra verkstedet, og fremstilte også skadens forløp og årsak feil, herunder at det ikke var skade som skyldes oljelekkasjen, selv om det fremkommer uttrykkelig bl.a. i skadenotatet av 5.1.24. Selve lekkasjen var tilstede en periode, men det er ikke påvist slitasje eller at skaden på clutchen har utviklet seg gradvis. En evt. ekstraordinær slitasje gir uansett ikke grunn til avvisning, jf. FinKN 2009-72.

De krav som stilles til bevis er urimelige og gjør at vilkåret om dekning for leiebil i perioden kunden står uten bil blir illusorisk.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at sikrede ikke har krav på erstatning, jf. pkt. 2.1.1 om at "Dekningen gjelder til første hovedforfall etter at kjøretøyet har blitt 10 år eller til 250 000 km.", og at "Maskinskade dekker tilfeldig og plutselig skade på Motor og girkasse, og elektronisk styreenhet til disse. (...)".

Foretaket vurderer oljelekkasjen og skaden på gir/clutch hver for seg fordi det ikke er dokumentert årsakssammenheng mellom dem.

Det er ikke påvist skade som følge av oljelekkasjen. Lekkasjen er derfor ikke dekket fordi maskinskadedekningen kun omfatter "skade".

Lekkasjen tilfredsstillers uansett ikke kravet i pkt. 2.1.1 om at skaden må være "plutselig". Verksted A uttaler at "Etter hva vi kan se må denne lekkasjen ha vært over lengre tid da det ikke var noen synlig større lekkasje og da det manglet en slik mengde olje så den da begynner med funksjonsfeil på magnetventiler må dette ha vedvart over tid", og at "Etter hva vi kan se som årsak må dette ha vært et problem som har gått over tid". Rapporten fra foretakets skadeinspektør angir også at oljelekkasjen har oppstått over tid, dvs. at den ikke har skjedd "plutselig".

Pkt. 2.1.1 unntar også skader som "skyldes slitasje og skader som utvikles gradvis, (...)", dvs. at oljelekkasjen uansett er unntatt dekning.

Skaden på gir og clutch er ikke omfattet fordi maskinskadedekningen gjaldt til første hovedforfall etter at kjøretøyet ble ti år 2.7.23. Hovedforfall var 15.7.23. Sikrede har opplyst at girkassen fusket 31.7.23 og oppdaget utfordringer på bilen på ferie mellom 19.7. til 31.7, men at feilen etter det ble åpenbar da bilen ikke lot seg gire opp. Foretaket anfører at skaden på girkassen oppsto etter 15.7.23 og derfor ikke omfattes av maskinskadedekningen. Foretakets skadeinspektør var i kontakt med verksted A, som uttalte at "Skadeårsaken på girkassen og clutchen er pga oljelekkasje over tid, da det blir skader på lagere og det utvikler spon som igjen går i clutch". Foretaket forstår dette slik at clutchen er det siste som går i stykker da spon i girkassen, etter havariet, går inn i clutchhuset. Hvis clutchen ble ødelagt etter girkassen, er også skaden på clutchen skjedd etter 15.7.23, og er dermed ikke omfattet av maskinskadedekningen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skader på bil under maskinskadedekningen.

Sikrede har toppkaskoforsikring som omfatter maskinskade med følgende vilkår:

Dekningen gjelder til første hovedforfall etter at kjøretøyet har blitt 10 år eller til 250 000 km. Det første som inntreffer.

Maskinskade dekker tilfeldig og plutselig skade på:

- Motor og girkasse, og elektronisk styreenhet til disse.
- Drivverk
-

Forsikringen har unntak for skader som

- Skyldes slitasje og skader som utvikles gradvis, forhøyet oljeforbruk, varmgang, irr og fukt.

Sikrede krever dekning for skader på bilens girkasse og clutch.

En forutsetning for dekning under maskinskadedekningen er at det dreier seg om en "plutselig skade".

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten". Lagmannsretten la i LG-2016-148681, jf. også LH-2023-848, til grunn at plutselig betyr at "noe skjer raskt i motsetning til hendelser som utvikler seg over tid, men formuleringen sier ikke noe om hvor raskt hendelsen må utvikle seg". I LA-2020-186926 kom lagmannsretten til at "skaden – i form av frostsprengning av flis som åpnet bygningen for vanninntrengning – oppsto i løpet av noen timer og innenfor et døgn". Skaden anses da å være "plutselig", men dette angir ikke hvor lang tid som kan aksepteres før man ikke lenger regner skaden som plutselig. Langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12-13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lengre tid, jf. f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640. LH-2023-848 legger "dette til grunn" uten at spørsmålet kom på spissen i saken.

Foretakets skadeinspektør uttaler i "Skadenotat – Motorskade" av 5.1.24 at "Med for lite olje på kassa vil den ikke gire normalt og man kan få innv skader" samt at:

Iflg ..verksted A.. så er det en rørkobling som går inn på girkassen, som har hatt en liten oljelekkasje (denne har nå kommet i en bedre utforming pga lekkasjer).
Her har oljelekkasjen forgått over tid slik at girkassen har gått med for lite olje, slik at det har blitt innv skader på lagere/styrenhet og clutch.
Iflg verkstedet manglet det ca 1, til 1,5 liter olje på girkassen.
Så skadeårsaken er oljelekkasje over tid.
Skadeårsaken på girkassen og clutchen er pga oljelekkasjen over tid, da det blir skader på lagere og det utvikler spon som igjen går i clutch.

Nemnda forstår uttalelsen slik at skadene på bilens girkasse og clutch er oppstått som følge av oljelekkasje som har ført til mangel på olje over tid. Nemnda forstår videre uttalelsen slik at det ikke bare er lekkasjen, som er skadeårsaken, men også skaden på motordelene, som har utviklet seg over tid, dvs. over mer enn en dag eller 12–13 timer. Uttalelsen fra foretakets skadeinspektør av 5.1.24 er etter det nemnda kan se i tråd med uttalelsen av 18.10.23 fra verksted A, som sikrede har fremlagt i saken, hvor det står at:

Ved sjekk av denne og utført diagnose avdekket vi feil på magnetventil i automatgiret . Dette er et problem som ikke er hekt ukjent. Vi avdekket lav oljestand på automatgiret manglet da ca 1-1,5 ltr iht rett oljenengde. Etter oppjustert rett oljestand var feillager borte etter ny diagnose. Det ble da utført prøvekjøring/ grunnstilling innlæring på automatgiret. Da avdekkes følgeskade på clutchunit og kassen må da opp for overhaling rep .

Dette skyldes en liten lekkasje/ svetting i koplinger til kjøler til automatgiret . Etter hva vi kan se må denne lekkasje ha vært over lengre tid da det ikke var noe synlig større lekkasje og da det manglet en slik mengde olje så den da begynner med funksjonsfeil på magnetventiler må dette ha vedvart over tid. Det er kun tegn til svetting i kopling plastrør da bil er under drift og i gang.

Etter nødvendig rep av automatgiret ble kjølerør med koplinger kpl skiftet fra Ford . Det var fremdeles ikke tett og i orden . Kjøler der rør er festet tio byttet deretter prøvekjørt og funnet i orden.

Det ble da avdekket urund stuss innfesting på kjøler til kjølerør/ kopling . Disse er ikke mulig og etter trekke/ stramme da det er klikk/ lås system . I følge Ford er det gjort endringer på rør i etterkant og de nye monteres motsatt pga brytninger i koplinger da de er formstøpte og skal etter bulletin fra Ford snus om.

Etter hva vi kan se som årsak må dette ha vært et problem som har gått over tid . Og ikke kommet frem før automatgiret har oppført seg merkelig og satt feil pga oljestand og følgeskade av dette.

Nemnda kan ikke se at sikrede har sannsynliggjort at disse uttalelsene er feil, og at skaden på girkassen og clutchen oppsto plutselig. Sikrede har i ettertid anført at formuleringen "plutselig" må sees i forhold til den tiden bilen er i drift, og at driftstiden i saken ikke overstiger fire døgn. Begrepet plutselig er som nevnt tolket slik at det dreier seg om 12–13 timer. Et utviklingsforløp over fire døgn er derfor ikke plutselig.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).